

izhaja, izvenredni ponedeljek, vsek dan jutraj. Uredništvo
Asiškiga št. 20, I. nadstropje. — Glasnik se
plaša se ne sprejemajo, roko
Anton Gerbec. — Lar
znaša za mesec L. 7. —
Za inozemstvo mesečno
Telefon uredništva in uprave 11-57

Prot s suženjskim duhom!

Vsak, tudi najpoštenjši narod ima v svoji sredi poleg gotovega odstotka nevednežev in nezavednežev tudi večje ali manjše število političnih in narodnih pokvarjenec, ljudi, ki so — bodi iz katerikoli vzrokov — vsekdar pripravljeni za izdajstvo na interesih skupnosti svojih soptemenjakov, ne da bi se jim pri tem oglašala vest. Se ponašajo se s svojo "razumnostjo" in "praktičnostjo". Če jim očitaš to, se ti, še rogaajo — neumnemu idealistu, ki se ponaša s svojo značajnostjo, svojim narodnim poštenjem, s svojo vero v značajne pravice, ki je oni ne poznajo in ne more poznati. Rogajo se tvoji skrbi za bližnjega, češ: mar bi skrbel za-se in svojo korist!

Po njihovem je vsak idealizem v sedanjih časih blago brez vsake vrednosti, svojstvo, ki ne donaja človeku nič koristi, pač pa škodo. Tistega, ki z dejanji očituje svojo vero, da se človek izveje nalogi in dolžnosti svojega življenja, če misli samo na se in svojo korist in ne posvečuje svoje skrbi in svojega dela tudi bližnji bližnjega, skupnosti, gledajo izdajce s prezirom; ali ga, če so milostni, pomilujejo; ali pa ga, če jim je kakorsibodi na poti, sovražijo in preganjajo — vedno radi svoje osebne koristi od strani tistih, ki potrebujejo njih izdajstvo za svoje namene. Tako se sučejo misli, skrbi in dejanja izdajce le okoli lastne osebe in njene koristi. Kaj se meni on za to, da vse, kar je poštenega, gleda nanj s prezirom, ker je v škodo in sramoto skupnosti svojih soptemenjakov! Saj je — praktičen človek! Zamrl mu je, ali pa ni imel nikdar občutka v duši za tak prezir in tako sodbu. Narodni izdajalec je še vesel, zadovoljen in ponosen, če ga hvalijo in častijo tisti, ki ne želijo dobro njegovega narodu in ki delajo v njegovo pogubo.

Toda vsa hvala in korist, ki jo uživa zavesten narodni izdajalec, je le pobjeljen grob. Tisti, ki jih izdaja, ga zaničujejo. Tisti pa, ki jim služi s svojim izdajstvom, ga hvalijo in častijo le dotlej, dokler ga potrebujejo! V resnici spoštujejo ga pa ne nikdar! Saj je le prenesen tisti pregovor, ki pravi: izdajstvo je ljubo sovražniku, izdajalec pa ne! Hvale in časti izdajalcu so le nekaj vnanjega, vidnega telesnega očesu, nimajo pa nobene notranje vsebine! So le cvet na trnjevem grmu, ki ga odnaša veter... Danes so, jutri jih ni več. Le redke izdajalce, ki uživa trajno sadovo svojega izdajstva. Ze prej zapuščeni in prezirani od vseh, ki imajo drugačno razmišljanje o vrednosti, svetosti in dolžnosti narodne zvestobe, mu pride na prej ali slej, ko ostane popolnoma osamljen: brez hvale ni priznavanja tudi od strani tistih, ki jim je služil! Osamljen je z obremenjeno vestjo! Tako utiho izkustva življenja vseh ljudstev in časov!

Žalostno je sicer, da ima tudi naš narod take izdajalce. To pa naj ne jemlje vere v poštenje naše narodne skupnosti. Svetujemo rojakom, naj odklanjajo vsako misel na osebno maščevanje nad izdajci. Prepusteno bodi to času, ki je vsekdar pravičnik! Il tempo è galantuomo! — pravi Italijani! Neogibna dolžnost vseh naših rojakov, ki so ohranili zvestobo svojemu narodu, pa je, da s pozitivnim delom, pojasnjevanjem in poukom popravljajo škodo, ki jih napravljajo izdajalci.

Pouka in prosvetnega dela treba med našim ljudstvom. Je tudi med njim — kakor smo gori rekli — nezavednih in nevednih ljudi. Pošteni so in gotovo ne mislijo na kako izdajstvo, pa vendar mnogo škodujejo stvari naše narodne skupnosti. S svojim nepoznavanjem stvari, oseb in namenov na sovražni strani gredo nezavestno na roko razdiralnemu in izdajalskemu delu naših izdajalcev.

Naj navedemo drastičen primer, ki kaže, v kakem zablodu zavajajo izdajalci in slepilci našega nevednega človeka. Nekega dne je našel Italijani, da smo se razgovarjali z nekim "našim" človekom. Ta je menil: "Prav so imeli Italijani, da so zažgali 'Narodni dom'!" Osupnili smo in vprašali, kako je mogel priti do takega mnenja. Odgovoril je, da so imeli prav zato, ker so imeli Slovenci v 'Narodnem domu' shranjeno orožje in da so tam snovali zaroto proti državi! Ko smo mu dokazali, kako absurda in peklenska je ta trditve, je menil: "Vseeno so imeli prav! Oni so sedaj naši gospodarji, mi jih moramo ubogati in jih ne smemo nadlegovati z nikakimi zahtevami! Če bomo molčali in se pokorili, pa bomo imeli mir pred Italijani!" Zazeblo nas je v dušo, ko smo čuli take besede iz ust slovenskega človeka. Obenem se nam je krčila pest v jezi in žalosti proti pokvarjenecem, ki zavajajo nevedne ljudi v take zmote. Pojasnili smo mu, da je povsem kriva njegova domneva, da bi bilo naše ljudstvo napram Italijanom v razmerju hlapca napram gospodarju. Gospodar more ukazovati hlapcu, ker mu za njegovo delo daje plačilo v denarju in hrani. Naše ljudstvo pa mora vsrčiti vse dolžnosti napram državi — plačevati davke in dajati vojake — in ima zato vso pravico, da se naši ljudje smatrajo kot enakopravni državljani z vsemi pravicami, ki jih uživajo drugi državljani. Ne more biti torej govora o razmerju med gospodarjem, ki ukazuje, in hlapcem, ki mora le ubogati. Se mu ni šlo prav v glavo. Menil je: "Čemu razburjate Italijane s svojimi zahtevami po slovenski šoli? Saj mi je povedal neki 'razumen človek', da popolnoma

zadostuje, če med ljudstvom zna čitati in pisati — čuje! — le pet odstotkov! Kdo je bil tisti 'razumen človek'?

Trudili smo se nadalje, da bi ga razsvetlili. Dokazovali smo mu, da take nauke more razširjati le kak izdajalec, ali pa sovražnik našega ljudstva, ki noče, da bi se to ljudstvo razvijalo kulturno in napredovalo gospodarsko. Tudi gospodarsko! Kajti — le naobrazena in kulturno razvita ljudstva si morejo ustvarjati potrebno in plodno gospodarsko življenje. Ali smo ga prepričali? — Ne vemo. Gotovo pa je, da tistega človeka mota in mami ali kak narodni sovražnik, ali pa izdajca. Tako za-

Trifković dobil nalog za sestavo koncentracijske vlade

Opozicija še vedno upa na uspeh - Tudi radikali ne izključujejo popolnoma možnosti koncentracijske vlade

BEOGRAD, 10. (Izv.) Kralj Aleksander je opustil namero, da odide na lov in je danes nadaljeval posvetovanja s politiki. Okoli 11. ure sta bila pri kralju vodja opozicije Davidović in minister za izenačenje zakonov Trifković v skupni avdijenci. Kralj je poveril nalog za sestavo poslovne koncentracijske vlade Trifkoviću. Radikalni klub je dal po daljšem posvetovanju Trifkoviću popolnoma proste roke za sestavo koncentracijske vlade; vendar je malo izgleda, da se bo ta sestava posrečila. Pribeževič, vodja samostojnih demokratov, zahteva, da se mora Davidović s svojimi demokrati popolnoma ločiti od opozicijskega kluba.

Pogoji radikalne stranke za sestavo koncentracijske vlade so naslednji: 1. s strankami opozicijskega bloka se je treba pogajati z vsako posebej in tudi staviti pogoje vsaki posebej; 2. integralna izvedba vidovdanske ustave; 3. v vlado more stopiti samo vsaka stranka zase, ne pa opozicijski blok kot celota in 4. izključitev radičevcev iz vsake kombinacije.

Minister Trifković se sestane jutri z na-

čelniki opozicijske skupine in bo dal po-jutrišnjem kralju končno veljavni odgovor. Glede sestave koncentracijske vlade stoji sedanjí kabinet na stališču, da se ta vlada ne bo dala sestaviti samo s privoljenjem posameznih radikalov, ampak cele stranke in da ne more biti izključen noben radikalni politik.

Opozicija do sedaj še ni odnehala od svoje zahteve, da se Pašić in Pribeževič odstranita iz kombinacije za novo vlado. Nasprotno pa radikali take omejitve ne bi dopustili; radi tega bo zadela sestava koncentracijske vlade na težke ovire. Vse parlamentarne skupine so imele danes posvetovanja o političnem položaju. V vladnih strankah prevladuje mnenje, da se koncentracijska vlada ne bo dala sestaviti, ker so zahteve strank, ki bi bile zastopane v taki vladi, preostre in ker ne kaže niti vlada, niti opozicija nikake popustljivosti. Sicer pa opozicija še vedno upa, da pride do koncentracijske vlade, dočim so radikali splošno prepričani, da bo zelo težko prišlo do take vlade, predvsem ker sestavljajo opozicijo tako različni elementi.

lini Tocci, predsednik zveze kmetijskih potovalnih šol. Kongres je nato začel svoja dela.

Coolidge proti ustanovitvi novega mednarodnega razsodišča

WASHINGTON, 10. V Beli hiši izjavljajo, da se ni senator Lodge posvetoval s predsednikom Coolidgejem, predno je predložil svoj načrt za ustanovitev novega mednarodnega razsodišča v Haagu, h kateremu bi pristopile tudi Združene države. Coolidge s svoje strani vztraja še vedno na stališču, ki ga je zavzel v svoji poslanici na kongres. V tej poslanici je Coolidge izrazil mnenje, da je sedanje razsodišče v Haagu nekako najbolj prikladno za rešitev mednarodnih sporov. Predsednik Coolidge je mnenja, da bi sklicanje konference za razorožitev ali za rešitev kateregakoli vprašanja bržkone ne imela nikakega uspeha.

Zbornica zavrgla Coolidgejev predlog o izključitvi Japoncev

WASHINGTON, 10. Poslanska zbornica je zavrgla predlog predsednika Coolidgeja za odgoditev zakona o izključitvi japonskih priseljencev do maja 1925.

Aretirani ruski uradniki izpuščeni

BERLIN, 10. Onih osem uradnikov, ki so bili aretirani povodom preiskave na tukajšnjem ruskem trgovskem zastopništvu, je bilo danes izpuščenih na svobodo.

Nova ofenziva proti franku?

PARIZ, 10. Včeraj je frank nenadoma padel za par točk. Nekateri listi ('Echo de Paris' in 'Matin') pripisujejo ta padec franka novi ofenzivi proti franku. V Amsterdamu, Švici, Frankfurtu in na Dunaju so bile vržene na trg velike množine franka.

MacDonald se bo sestal z Poincaréjem dne 20. maja

PARIZ, 10. Agencija 'Havas' poroča, da je angleški poslanec lord Crewe obiskal ravnatelja političnega urada Perettija della Rocca, kateremu je izrazil željo MacDonalda za sestanek s Poincaréjem. Sporazumno je bilo določeno, da se bosta oba ministrka predsednika sestala v Chequeru 20. maja. Ta sestanek bo pa le zasebne-ga značaja.

Z bojneke polja v Mareku

LONDON, 10. 'Times' poroča iz Madrida: Včerajšnje operacije na fronti blizu Melille so se omejile na bombardiranje bojišča Dardoues s 16 zrakoplovi, ki so vrhli skupno 491 bomb. Nato so letalci s strojnimi puškami pognali iz jarkov vstaje, ki so bežali v notranjost dežele.

6 smrtnih obsodb v Združenih državah

AMITE (Luizijana), 9. Pred kratkim se je zaključil proces proti šestim Evropejcem, ki so pred tremi leti skušali opleniti neko banko, in so ubili nekega gostilničarja, ki se jim je uprl. Proces je trajal 3 leta. Šele pred kratkim je eden izmed obtožencev priznal svojo krivdo in krivdo tovarišev. Na podlagi te izpovedi so bili vsi obtoženci, med katerimi je več Italijanov, obsojeni na smrt. Smrtne obsodbe so bile izvršene danes.

Rykov in Krasin zahtevata

popolno zadoščenje s strani Nemčije

MOSKVA, 10. Rykov je izjavil agenciji 'Rosta', da je postal zunanje-politični položaj Zveze sovjetskih socialističnih republik zelo resen po incidentu v Berlinu, tako da se je čutila vlada prisiljena pozvati Krestinskega in Stomonjakova v Moskvo v svrhu natančne proučitve vse zadeve. 'Dokler ne bo — je nadaljeval Rykov — dano popolno zadoščenje in dokler ne bomo imeli v rokah zagotovitve, da se ne bodo več ponavljali taki obžalovanja vredni dogodki, se redni trgovski odnosi med Rusijo in Nemčijo ne bodo mogli vzpostaviti. Interesi Nemčije same ji nalagajo potrebo, da skrbí za vzdrževanje in razvoj rednih stikov z Rusijo. Incident v Berlinu pa dokazuje, da se hoče nemška vlada po sprejetju predlogov izvedencev izkazati vredno zaupanja evropskih reakcijonarjev s tem, da nastopa na surov način proti zastopnikom revolucionarne države. Ako se bi nam hotelo odreči zadoščenje, bomo omejili naše trgovske odnose z Nemčijo na najpotrebnejše ali pa jih bomo popolnoma pretrgali. Sprememba na gospodarskem polju pa ne more ostati brez odmevov v politiki. S tem svojim nastopom proti trgovskemu zastopništvu edine velike države, ki ni podpisala versailleske mirovne pogodbe, je nemška vlada izvršila političen čin, ki zna postati predhodnik posledic, katerih se menda ta vlada ne zaveda. Nemogoče je verjeti nemški uradni pravljici, po kateri je berlinska policija razmetala vse listine, odprla v silo omare ter zlostavila uradnike zastopništva, da bi prijala ubežnega komuniste.

Gledé angleško-ruskih pogovorov je Rykov rekel: 'Nedavne izjave Rakovskega listom izražajo popolnoma mnenje sovjetske vlade, kateri so v veliko zadoščenje pogajanja z MacDonalddovo vlado. Tudi sme Rusija gojiti upanje na ugoden izid teh pogajanj, tembolj ko je prihod laburistov na vlado v Angliji v veliko olajšavo na poti do sporazuma.'

S svoje strani je Krasin v pogovoru o zunanje-političnem položaju Rusije izjavil, da bo bodočeno dokazala, da je Berlin v veliki zmoti, ko smatra potrpežljivost sovjetske vlade za znamenje njih šibkosti. Vlada Zveze ne bo nikomur dovolila kršiti ruskih zakonitih pravic. Vsak udarec se bo povrnil v dvojni meri. Krasin je dostavil, da bi bilo še prezgodaj govoriti o ukrepih, ki se bodo v kratkem odredili po razpravljanju s Krestinskim in Stomonjakovom; zaenkrat je bil dan ukaz, da se ima izvoz v Nemčijo zmanjšati, trgovske operacije skrbiti in ustaviti vsako kupčevanje z žitom. Zelo neverjetno je, da bi mogla Nemčija dobavljati od drugod surovine in žito pod tako ugodnimi pogoji, kakor jih ponuja Rusija, ki bo lahko brez škode prenesla to skrajšanje trgovskih poslov. Obžalovanja vredno je — je zaključil Krasin —, da se bomo morali po tem brutalnem napadu berlinske policije povrniti za dosti nazaj; tudi ni izključeno, da bo ostal ta čin nemške vlade trajna ovira vzpostavitvi in razvoju kulturnih in gospodarskih stikov med obema državama.'

Koncert 'Glasbene Matice' v Ljubljani

LJUBLJANA, 9. O koncertu 'Glasbene Matice', katerega se je udeležilo tudi več ljubiteljske iz Primorja poroča današnji 'Narodni Dnevnik':

V dobro obiskani unionski dvorani sta sinoči z velikim uspehom koncertirala orkestralno društvo in pevski zbor Glasbene Matice. Prvi del koncerta je nudil Nielsenova suito za godalni orkester, Rebikova suita 'Večerna zarja' in d'Indyja 'Kanadec' op. 34. Orkestralno društvo je zadnje čase vežbal in vodil g. prof. Michl z roko večšega muzika. Sadove smo včeraj lahko zaznali. Vse tri skdabe je orkester, pomnožen z nekaterimi člani orkestra ljubljanske opere, prednašal sigurno in precizno, dasi nekoliko hladno. Zasluzene pohvale in priznanja ni manjkalo. V drugem delu koncerta pa se je prestavil pevski zbor Glasbene Matice z izvajanjem najnovjših skladb slovenske moderne zborovske literature pod vodstvom zborovodje g. Srečka Kumarja, bivšega dirigenta zbora Zveze učiteljskih društev v Trstu. Dasi se je pevcem nekoliko poznala utrujenost glasov po nestetih pevskih vajah in je bilo ponekod čuti velike tehnične težkote posameznih skladb, je pevski zbor rešil svojo nalogo zelo častno. Skdabe niso bile naštudirane minuciozno — ker je zato pač manjkalo časa, bile so pa podane z globokim razumevanjem in doživljem. Pevskemu zboru Glasbene Matice na uspehu in na pridobitvi izvrstnega, temperamentnega zborovodje g. Srečka Kumarja iskreno čestitamo. Publiku je vsako točko sprejela z glasno pohvalo, moderna slovenska zborovska glasba je zmagała. G. zborovodjo Srečka Kumarja so počastili z dvema šopkoma.

Pismo iz Jugoslavije

Ljubljana, 9. maja 1924.

(Glej zadnja telef. poročila iz Jugoslavije.)

Vladna kriza se je zopet zavlekla in Pašić-Pribeževičeva vlada ni še dobila mandata, da izvede nove volitve. Zopet se govori o koncentracijski vladi. Kljub temu pa se mi zdi primerno promatrati politični položaj v zvezi z možnostjo novih volitev. Odločilne važnosti za nadaljni razvoj Jugoslavije bi bile nove volitve, zakaj v zna-

menju gesla: za ali proti ustavi, za ali proti edinstvu jugoslovenskega naroda se bodo vršile.

Neizogibni demagogi pa bodo seveda poskrbeli, da se bo licitiralo tudi nižje in da bo državno-pravno vprašanje glede jugoslovenske ustave spremenjeno v plemensko vprašanje, da bo za priprave volivca odločilne važnosti parola: Tu Radić in hrastov, tam Pašić in srbsvito.

S tem pa je tudi že jasno, da ne bo rezultat volitev v nobenem slučaju tako zadovoljiv, kakor bi si moral želiti jugoslovenski patriot, kakaj Radićeva moč bo ostala v bistvu neizpremenjena, vsled česar tudi ne bodo prinesle volitve končne odločitve, temveč samo pripravo na bodočo odločitev. Edini pozitivni uspeh volitev bo, da bodo prinesle koncentracijsko stranko in da bo ona silna razcepjenost, ki je zlasti razsajala pri zadnjih volitvah, ko se je za 10 kranjskih podeželskih mandatov potovalo nič manj ko 12 strank, ponehala. Razne majhne stranke so namreč spoznale, da s samostojnim nastopom samo množe število mandatov večinske stranke v okrožju, kajti vsi glasovi ki niso dosegli količnika, so pravzaprav za stranko izgubljeni. Zato postaja vedno bolj popularna misel blokov. Če bo ta misel tudi prodrla, še ni gotovo, ker so strankarske strasti še vedno zelo razpaljene. Toda na drugi strani imajo številke prejšnjih volitev naravnost prepričevalno moč. Na Stajerskem so dobili n. pr. socialni demokrati in samostojni kmetje skupno preko 10.000 glasov in nobenega mandata. Če bi nastopili skupno, bi bi mogli dobiti najbrže dva mandata. Isti rezultat kažejo številke tudi v drugih okrajih in zato je misel skupnega nastopa strank vedno bolj prikupljiva.

Pa še iz drugega ozira. Kakor rečeno bodo nastopila pri prihodnjih volitvah v glavnem dva tabora: revizionistični in antirevizionistični. Premoč obeh teh skupin bo tako velika, da so majhne stranke v nevarnosti, da jih ti dve veliki skupini naravnost uduše. Vsled naše strastvenosti ni pričakovati, da bi mogla kak stranka srednje linije uspeti. Edinole zemljoradniki bi se mogli vzdržati v sredini med obema blokoma. Vse druge stranke pa se bodo skoraj morale več ali manj nasloniti na vodilni skupini, ali pa s skupnim nastopom z drugimi manjšimi strankami vsaj kriti svoj obstoj.

V najboljšem slučaju moremo torej doživeti samo to, da bo pridobil nacionalni blok nekaj mandatov, da bo koncentracija političnega življenja napredovala in da bo slika končne rešitve bližja in verjetnejša. Definitivne rešitve pri prihodnjih volitvah ne doživimo.

Zato je tudi dosti politikov, ki nikakor ne marajo novih volitev in ki se zelo ogrevajo za koncentracijsko vlado. Priznati je treba, da njihova argumentacija ni tako napačna. Koncentracijska vlada bi vsled svojega pozitivnega dela težko udarila Radićevo krizaščvo, ker bi pokazala Radićevo nesposobnost za stvarno delo. Čas, najhujsi nasprotnik Radića, bi nastopil s koncentracijsko vlado v akcijo. Takojšnje volitve pa bi bile Radiću v korist, ker bi se vršile, ki je Radić pred svojimi masami še nekompromitiran. Zato je Radić tudi z vso silo zahteval nove volitve in zato je pomagal k ustvaritvi opozicijskega bloka.

Radić je kalkulator! Če pridem v skupščino, nima radikalna vlada več večine in nove volitve so tu. Toda nevarnost je, da se demokrati in radikali združijo in potem novih volitev ni, jaz pa sem kompromitiran. Zato si je treba zagotoviti, da demokrati ne gredo z radikali. In to je dosegljivo z ustvaritvijo opozicijskega bloka, ki je z Radićevimi glasovi mogel prezentirati kralju večino v skupščini.

Vsled izjav Mačka, Predavca in drugih Radićevih odposlancev je tudi že izgledalo, da pride opozicijski blok do vlade in sicer do poslovne vlade. To pa Radiću nikakor ni bilo všeč in zato je spuščal svoje izjave in malone še izdal znani proglas, da je tako kompromitiral opozicijski blok in da je dosegel nove volitve.

Pašić-Pribeževičeva volivna vlada je torej po svojem učinku tudi v korist Radića, dočim je za g. Davidovića naravnost katastrofalna. Kajti danes vidi javnost, da je bil g. Davidović od Radića strahovito izigran in da je Radić ves čas videl v opozicijskem bloku samo lahko-verneža, ki gre zanj v ogenj.

Volitve bi torej ne bile v poseben korist delati. Pri tej priliki se je jasno pokazalo, da je za Jugoslavijo naravnost sreča, da je monarhija. Mi nismo tako srečni, da bi imeli Masaryka, ki je avtoriteta za vse stranke. V naših razmerah je edina avtoriteta krona in če se sedanja kriza konča brez stresljajev, bo to samo zasluga krone.

Po Ljubljani se je mnogo govorilo, da vstopi Jugoslovanski klub v vlado in da sestavi koncentracijsko vlado g. Ljuba Jovanovića. Čeprav je ta kombinacija odpadla, vendar je bila svoje dni zelo verjetna, zakaj radikali so bili že pred enim mesecem resno pripravljeni deliti vlado z Jugoslovanskim klubom. Toda Jugoslovanski klub ima med drugim tudi to smolo, da zahteva vedno take stvari, ki v gotovem trenutku niso več dosegljive, ki so zakasnele. Kar je n. pr. zahteval Jugoslovanski klub v zadnjem času, to bi mogel dobiti pred enim mesecem, tedaj mu je bilo to premalo.

Nesrečen pastir. Ivan Vižintin iz Dola pri Opatjemestu je pasel očetovo čredo kakor Gregorčičev »veseli pastir«. Med pašnjo se je ušel med kamenjem nevedoč, da se v njegovi bližini nahaja smrtonosen nasprotnik-mordas. Šele ko ga je pilič, je ušel svojega gadjega sovražnika.

Dečka so prepeljali v gorisko bolnico, kjer so zdravniki v velikih skrbah za njegovo življenje.

Zrtev lastne neprevidnosti. Anton Rumar iz Banjšice je našel vrečko smodnika in je bil tako nepreviden, da je smodnik užgal. Nastali plamen ga je precej težko osmolil po obrazu in po rokah, tako da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Dober plen. Neznani plitki so vdrl v stanovanje Franca Kristjančič iz Vipolže ter mu odnesli za 30 kg slanin, 20 masti in razne druge predmete v skupni vrednosti 300 lir.

Telefonska zveza Ajdovščina-Postojna. Pri zadetih občini Ajdovščina, Sturje, Budanje, Vrhopolje, Vipava in St. Vid pri Vipavi so vložile na generalno ravnanje za brzojavne zgradbe v Julijski Krajini prošnjo, da se zgradi med Ajdovščino in Postojno telefonska zveza, ki bi bila zelo potrebna vsled slabih prometnih zvez med dotičnimi kraji. Zategadelj upamo, da bo prošnja tudi ugodno rešena.

Iz Nabrežine. Na Binkoštno nedeljo — dne 8. junija t. l. priredi »Godbeno društvo v Nabrežini« na senčnatem trgu, prvo tombolo s prostro zabavo.

Podpisano se priporoča l. občinstvu, domačemu in iz okolice, za obilno udeležbo. — »Godbeno društvo v Nabrežini«.

Idrija. (Smrtna kosa). Dne 6. maja je premil v Idriji g. Leopold Pivk, rudniški poduradnik. V najlepši moški dobi, komaj 38 let star, je padel kot žrtev najstrašnejše morilke človeštva — jetike.

Brata Poldeta ni več, prenehalo je biti njegovo za Sokolstvo tako vneto srce. Pokojni je bil znan daleč naokrog osred svojega vztrajnega dela v telovadnici, pri sokolskih prireditvah in vsled svojih uspehov na tekmarstvih doma in drugod. Vstopil je v društvo leta 1899, ter bil do svoje boleznij med najboljšimi rednimi in zmožnimi telovadci. V nekaj letih je postal voditelj, l. 1910. pa je bil izvoljen za nadzornika telovadbe v l. S. Z. To mesto je obdržal do izbruhov vojne. Ko se je vrnil iz vojne domov, je bilo prvo njegovo delo, zavesti novo življenje v naša okoliška telovadna društva. Posebno pa se je posvetil idrijskemu Sokolu. Bil mu je načelnik, dokler mu je to dopuščala bolezen... Ob tvojem preranem grobu, brat Polde, se nam od bridke žalosti rosi oko. Neizbrisen ostane v naših srcih spomin na odkritega prijatelja in navdušenega, požrtvovalnega Sokola!

Tudi med svojimi stanovskimi tovariši je bil pokojnik nad vse čistan kot čist, kremenit značaj. Pri strokovnem in bralnem društvu tehniških državnih uslužbenec je bil več let neumoren tajnik in tudi delegat za federacijo v Trstu. Pri izvrševanju svojih tajniških poslov se ni strahel ne truda ne žrtve. Kolikokrat je bil v najslabšem vremenu v Trstu! Njegovo odlično delovanje v stanovski organizaciji je morda dalo povod, da je bil z novim letom nenadoma odlovljen iz službe, kar je gotovo pospešilo njegovo hiranje. Res bridko je, da ni dočkal izvršitve asimilacije, ki se je toli trudil zanjo. Najlepše pač počaste tovariši njegov spomin z vztrajnim delom v stanovski organizaciji, sledeč tako njegovemu zgledu in njegovi zadnji volji.

Njegovo zgubo bodo občutili tudi druga knit društva, kakor Šol. društvo, Dobrodelno združenje in Dramat. društvo, kajti povsod se je udeleževal pokojnik. Zlasti Dramat. društvo je izgubilo z njim svojega dolgoletnega, požrtvovalnega tajnika. Kako točno je reševal društ. dopise, kako je skrbel, da ustreže vsem, ki so želeli uporabiti društveni oder! Kot nadarjen igralec se je z veseljem lotil prevzete vloge, ki jo je vedno izborni pogodil. Koliko se je trudil, preden je pripravil kakega mladenca, da je prevzel vlogo! A zmaga je njegova trdna volja, kajti globoko je bilo njegovo prepričanje o potrebi narodnega dela... Sedaj je zaprt naš stari hram ljube nam Telje, kdo ve, kdaj se zopet dvigne zastor in se oglasi z odra mila naša beseda?... Ne klonimo duhom! Po tvojem zgledu, brat Polde, ki si upal do zadnjega, hočemo vztrajati tudi mi! Res, da ti je neizprosna smrt strla zemske okrove, a duh tvoj ostane živ med nami, bodreč nas k delu in nesebičnosti! Blag ti spomin in rahla zemlja domača!

Pri zadetih rodbini naše najgloblje sožalje!

Tolminska sodnija. Slovenska uradnika in sicer: Rejec Mihael in Fili Vinko, ki sta bila pred kratkim odpuščenata, sta bila med najbolje kvalificirani uradniki tukajšnje sodnje. Ljudstvo ju bo jako težko pogrešalo. Kmalu bodo ljudje govorili kakor v pravljici: Nekdo je bil uradnik, ki je govoril tako kot mi. — Od ene stotine slovenskih državnih uradnikov v bivšem tolminskem kraju je še ostalo kakih 7 ali 8 nižjih uradnikov Slovencev in še ti bi se skorajda smatrali za srečne, da bi dobili odpustnico — naj o pravem času, kajti čim pozneje, tem slabše.

Doslej je tolminska sodnija še dobro poslovala. Sedaj pa preostali uradniki ne vedo, kje da jim glava tiči vsled preogromnega dela. Zemljemerska zaznamovanja spadajo že v davno prošlost. Le kdor sam priganja, se mu še izvrši. Zapuščeni razprave bo pa doživel še tretji prihodnji rod. Kar se pa tožbo tiče se bodo reševale le takrat, ko bo »plozala zadnja trobenta«.

Učiteljske. Za neke vrste vsposobljenostnih izpitov so zbornali skupaj učiteljske iz treh pokrajin. Šolska nadzorništa so odredila eno, ravnanjsko pa ravno nasprotno. Nastala je obdobja vredna zmešnjave. Polovica učiteljev je prišla zastoj. Malo predraga aprilka šala za sušičave denarice učiteljske! Na splošno se tu sicer proglašajo in prireajo kar tja v en dan, ne da bi se moglo učiteljsko na nje pripraviti. Kaj bi bilo ko bi šolski komandanti napravili poprej izpit iz redoljubja in doslednosti?

Tragično-smešna Mrakova kronika. — Mladoprepričan komisar Giovanni Mrach prav modro vodi za se občinski kareto na katere »rejd« sedi dr. Matiček Marran. Tako je naš Giovanni te dni prav »blagodušno« poskrbel, da se odreče obrtno dovoljenje za izdelavo sodavice Tuta Filipu, revežu, ki nima prav nobenih sredstev za preživljanje. S tem se je seveda ljubezen tolm. občanov do Mracha še bolj povečala, tako da pri prihodnjih volitvah ne bo oddal zanj prav nič glas in da ne bo imel sitnosti z županovanjem.

Iz raznih županstev tolm. okraja prihajajo glasovi, ki zahtevajo zasen in javen obračun o denarju nabranem pri županstvih in posameznikih na lanijsko potovanje g. Mracha in tovarišev v Rim.

Iz tržaške pokrajine

Sežana. Prostovoljno gasilno društvo v Sežani priredi v ponedeljek, 12. t. m. na dan običajnega semnja javno veselico. Čisti dobiček je namenjen za nabavo gasilnega orodja.

Tombola, ki je bila prvotno na sporedu, izostane, ker so nastale v zadnjem hipu ovire s strani oblasti. Kljub temu bo preskrbljeno za obilno in prijetno zabavo občinstva, ki se bo prireditve brez dvoma udeležilo v velikem številu, da pripomore prepotrebemu gasilnemu društvu k izpopolnitvi in zboljšanju njega organizacije.

Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Postojni priredi danes v nedeljo dne 11. maja v prostoru postojnske čitalnice, predavanja o davku, ter drugo nedeljo 18. maja v isti uri in istem kraju predavanja o obrtnem redu.

Ni potrebno posebej poudarjati potrebe predavanj v današnjem za obrt tako pomembnem času.

Nahajamo se v času, ko menjuje vlada stare — nam poznane zakone — z novimi nam nepoznanimi. Ta prehodni čas — to neznanje zakonov je oskodovalo našo deželo za lepe svote in marsikje je nevednost in s tem previsoka odmera kazni spraznila žepo do dna, razredčila njive in gozdove in v več krajih so tudi izginili.

Gre torej za pričetek tega, kar smo že davno potrebovali, kar pa je tudi prej imelo svoje težkoče.

Priporočamo udeležbo vsem prizadetim, ker je preskrbljeno v vsem za strokovna predavanja.

Iz Kazelj. Bralno-pevsko društvo »Dneva žar«, priredi spomladansko veselico v nedeljo dne 18. maja t. l. z igrjo, srečolovom in prosto zabavo. Prosimo bližnja bratska društva, da to upoštevajo in da omenjeno nedeljo ne priredijo veselice. Spored se natančneje pravočasno naznani. K obilni udeležbi uljudno vabi — Odbor.

Vesti iz Istre

Podgrad. Pred nekoliko dnevi so neznani tatovi prevrtili občinsko blagajno in odnesli 11.000 lir gotovine. Marsikatera bridka je doletela našo občino v zadnjem času in ta ni najhujša. Da se pa vendar nekoliko potolažimo nam je vlada te dni razpustila občinski zastop in poslala komisarja.

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem da je

Ivan Sancin
(Toč rože)

danes, 10. t. m., mirno v Gospodu zaspal. Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v nedeljo, 11. t. m., ob 17. uri, iz hiše žalosti v Škedinju št. 1108, na domače pokopališče.

Ivanka, soproga.

otroci Modest, Benedikt, Marija por. Demarchi, sestra in ostali sorodniki. (14)

Novo pogrebno podjetje Corso V. E. III. 47.

Mali oglasi

DVE GOSPODIČNE, slovenki, prijetne zunanosti, z lepo doto, neomadeževane preteklosti, 20—21 let stari, želita znanja z resnimi mladeniči. Pisati na upravnistivo če mogoče s sliko pod »Sonja« — »Volga«. 596

SLUŽKINJA za domača dela se išče. Zglasti se pri Gulicu, via S. Maurizio 3. 594

BABICA diplomirana, sprejema noseče. Ljubezniva oskrba. Govori slovensko. Tajnost. Corso Garibaldi 23/II. 595

GEOMETER za večje delo na deželi se išče. Podrobnosti pri upravnistiivu. 593

LOVSKI pes, fernač, se proda radi othoda. Via Risorta 6/I. 591

CUNJE plačujem po 60, vreče po najvišjih cenah. Molino Grande 20, Babič. 592

1000 SREBRNIH kron, mešane z goldinarji in 5kronskimi komadi, prodam. Naslov pri upravnistiivu. 584

NA PRODAJ vilal ob veliki zeleniški postaji, z 10 prostori, velikim ograjenim vrtom in dve zemljišči, ob obrežju. Naslov pri upravnistiivu. 585

BRIVNICA, lepo urejena, se proda po ugodni ceni. Via Filipo Corridoni (prej Salice) št. 11, prtiličje. 586

NA VRDELL, na novi cesti, se oddata 2 moderni sobi z uporabo kuhinje. Eventuelno se oddata posameznim osebam s hrano ali brez hrane. Pojasnila v buffetu »Stella«, Massimo d'Azeglio 5. 587

SOBA, meblirana, z dvema posteljami se odda. Na željo tudi hrana. Via Coroneo št. 1/V, levo. 588

IZGUBIL se je trak biserov. Kdor ga prinese Janoviču, Via Piccolomini 4, vrata 38, dobi nagrado. 554

PLAČILNA NATAKARICA za restavracijo na deželi, z znanjem slovenskega in italijanskega jezika se išče, za dobo od 15. junija do 15. septembra. Ponudbe pod »Sezija« na upravnistiivu. 589

HISNE, sobarice, kuharice za gosposke hiše in drugo osobe za hotele, kopališča ištemo takoj. Prestaviti se je pri »Provveditorio Via San Lazzaro 23 Trst. 590

VAJENEC za skladišče se išče. Ponudbe na Tržaško kmetijsko družbo v Trstu, Raffineria 7. 591

POSESTVO v Smarjah pri Sežani. Hlisa nova, 5 sob, 14.000 m² zemljišča, se proda za 16.000 lir. Pojasnila: Trst, Piazza Garibaldi 3/V, vrata 10. 597

10 KRANJČICEVIH panjev čebel se proda. Cena po dogovoru. Štorje št. 52 pri Sežani. 530

SKLADIŠČE oglja, zaloga gradbenega materiala, okrogla žaga se prodajo vsled selitve. Naslov pri upravnistiivu. 581

PIANINO ali glasovir v vaškem stanju, kupi uglaševalec Andrej Pečar, Trst, Via Molino a vapore 3, II. Sprejema vsa popravila in uglaševanje po zmernih cenah. 6

Insertiraffe o »Edinosti«

PRODAJALKA z večletno prakso, dobro izurjena v manufakturni in kpecerijski stroki, z znanjem slovenskega, italijanskega in nemškega jezika išče službe najraje na deželi. Cenj. ponudbe pod »Vestna« na upravo »Edinosti«. 583

G. DOLLINAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje, pisalnega i. t. d. papirnatih vreč ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 30

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem. Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Albert, Trst, via Mazzini 46. 25

ZLATO, srebro, briljante, plača po najvišjih cenah, Pertot. Via S. Francesco 13, II. 26

BABICA avtorizirana sprejema noseče. Nizke cene. Zdravnik na razpolago. Govori slovensko. Tajnost zajamčena. Slavec. Via Giulia 29. 542

VOĐSTVO svetoivanskega Nar. doma, razpisuje službo gostilničarja. Pojasnila daje trgovina nasproti. Prošnje naj se vložijo do 15. maja. Gostilna se odda tudi v najem. 493

KRONE po 184, goldinarje 490, plačuje Via Pondares 6/I, desno. 20

ZVEPLO najfiniješe — najcenejše, modro galico, žveplalnice, škropilnice, tobačni ekstrakt kose »Merkur« umetna gnojila, seme, pluge itd. dobite po najnižjih cenah pri tvrdki D. Bolonič & Co. Raffineria 4. 536

KRONE, goldinarje, zlat denar, plačujem po najvišjih cenah. Prodajalna draguljev, via Borsa 2 telefon 12-97. 540

ZABNICE, angleške ključavnice, ključi, mizarске klopki, obliči, piše, vijaki, vzmeti, žebji, železna žica i. t. d. Zaloga železa, Via Filzi 17. 570

SLUŽKINJO, ki zna kuhati, išče mala družina, Pretner, Penedice Scorcola (Commerciale) št. 336/I. 557

ZENSKI klobuki, velika izbira, okraskov. Sprejemajo se popravila. Reklamne cene. Piccolomini 8. 565

STARO ŽELEZO, plačujem po 30, kovine, cunje, stare vrvi po najvišjih cenah. Skladističe, via Solitario 14. 568

DEKLICA, poštenih starišev, z boljšo šolsko izobrazbo, se sprejme kot učenka v trgovino manufakturnega blaga. Naslov pri upravnistiivu. 570

Naša zavarovalnica

„UNION“

je največja svetovna zavarovalnica

Delniski kapital Fr. 20 Milijonov, zav. kapital v veljavi čez 70 Milijardov Fr.

Ustanovljena 1828.

Generalni zastopnik

AVGUST RAVNIK - GORICA

Corso V. E. 28, I. 444

— Zastopniki se še sprejemajo. —

Società Blocchisti Milanesi

Trst, Corso Vitt. Em. št. 25 (vokal Piazza S. Caterina)

stavi na prodaj sodnim izvedencem velike partije svile, blaga za moške in ženske obleke, platno, bombaževino itd. itd.

Vse blago izvira iz velikih falimentov.

Cene, ki morejo osupniti tudi naj izvedenejšega kupca !!

Evo prilika, ki se ne sme zamuditi!!!

PODLISTEK

W. Collins:

BREZ IMENA (23)

Roman.

Pol ure pozneje se je Magdalena preoblekla in se topila v morju eastit, ki jih ni dohajala sprejemati. Frank, v vsem potasen, je prišel zadnji izza odra. Ni poskušal, da bi se preril do Magdalene, toda bil je takoj pripravljen, ko je prišel čas slovesa in so zahtevali voz.

»Ah, Frank«, je rekla, ko ji je ogrnil plašč, »tako mi je žal, da je že vse končano. Pridite jutri, da se bova še pomenkovala o nocojšnjem večeru«.

»V gozdiču — ob desetih?« je zašepetal Frank.

Potegnila je kopuco čez glavo in veselo prikimala. Gospodična Garth je njena pogleda, toda zaradi šuma ni slišala besed. Iz Magdalene pa je žarel neki undanostni sijaj, na njenem obrazu je ležala taka občutnostna poteza in tako zaupno je vzela Franka pod pazduho, da se je gospodična Garth vprašala, kaj naj vse to pomeni? Ali se je njeno nagajanje do nekdanjega součena izpremenilo v globoko čustvo do sedanjega zrelega mladeniča? Ali bo imela ta gledališka predstava resnejše posledice? Poteze na obrazu gospodične Garth so posajale vedno trše, spomnila se je Norinih svarilnih besed in začela je sama verjeti, da je Nora prav presodila posledice.

SEDMO POGLAVJE.

Naslednjega jutra sta imeli gospodična Garth in Nora tačen pogovor v vrtu. Edina vidna posledica tega pogovora je bila njuna molčestnost glede gledališke predstave. Gospa

SEZIO

naša bogata in popolna izbira vseh zadnjih modnih novosti in

VOLNENINA

SVILENINA

BOMBAŽEVINA

IZDELKI

nudi najboljšo priliko za nakup.

Velika izbira vseh potrebščin za

BIRMO

ÖHLER

GIUSEPPE SPECHAR - TRST

Via S. Caterina 7, vokal Via Mazzini

naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel

veliko izbero tu- in inozemskega blaga

za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah

Specijallteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO

malnost! Zakaj ga ne nazivlješ prosto Frank?»

»Vprašala sem te, Magdalena.«

»Draga Nora, kako temno gledaš že zopet danes! Prišla se mzpeta v nemilost pri tebi, kakor vidim. Ali mi ne moreš odpustiti moje včerajšnje igre? Res nisem mogla drugače, iz Julije bi ne bilo nič, če si nisem tebe za vzor izbrala. To je sicer izključno umetniško vprašanje. Na tvojem mestu bi se čutila potlačena.«

»Na tvojem mestu, Magdalena, bi se bila dvakrat premislila, predno bi posnemala svojo sestro pred tujci.«

»Ravno zato, ker so bili tujci, ti pač niso razumeli! Ne bodi no, kaj bi se kujala. Ti si osem let starejša in mi moraš dajati zgled v dobri volji.«

»Dati hočem zgled odkritosrčnosti. Magdalena, ne morem ti povedati, kako sem žalostna, da sem te tako dobila.«

»Kako? Dobila si me v hosti z mojim tovarišem, ko sva se razgovarjala o naši igri, z njim, ki ga poznam od tedaj, ko nisem bila večja od tega solnčnika. Ali je v tem kaj nespodobnega?«

»Govorim resno, Magdalena —«

»Seveda. Nihče ti ne more očitati, da si se kdaj šalila.«

»Zelo sem žalostna —«

»Toda draga moja!«

»Ne pomaga, da me prekinjaš. Vest bi me pekla, če ti ne bi povedala, in tudi ti povem, da me žalosti, ko vidim, kako si postajala domača. Žal mi je videti, da obstaja med gospodom Francisom Clarejem in teboj tajni sporazum.«

»Ubogi Frank! Kni za Boga je napravil, da ga tako sovražiš?«

Norina vzdržnost se je začela majati. Lica so ji zagorela, fine ustnice so ji vtrepetale, predno je dalje govorila.

Vanstone je mogla od svojega moža in od Magdalene zvedeti podrobnosti prejšnjega večera.

Po zajtrku ni bilo Magdalene v jutranji sobi, kamor so se navadno dame shajale. Sicer pa je bila Magdalena v svojih navadah tako malo redna, da se ni gospa Vanstone nič čudila zaradi njene odsotnosti. Toda gospodična Garth in Nora sta se pomembno spogledali, in ko je odbila dvanajsta ura, ne da bi Magdalena prišla, je Nora mirno vstala, da jo gre iskat.

Mislila je, da jo dobi v zgornjem nadstropju pri spravljanju svojih oblek in svojega lišpa, toda tam je ni bilo, tudi je ni bilo v cvetličnjaku, ne v vrtu, ne v kuhinji, ne na dvorišču, kjer se je sicer rada poigravala s psi. Ali je šla ven z očetom? Nameraval je posetiti gosпода Clareja in dražiti ujedljivega starca z opisom gledališke predstave. Nobena dama iz Combe-Raven ni sicer še prestopila praga njegove hiše, od Magdalene pa je bilo pričakovati tudi kaj takega. S temi mislimi je Nora stopila v hosto.

Pri drugem ovinku stize je nenadoma zagledala pred seboj Franka in Magdaleno, ki sta se držala za roke ter v zaupljivo-šepetajočem pogovoru korakala gori in doli. Bila sta videti nenavadno lepa in srečna, ko sta pa Nora zagledala, sta se ustrašila in obstala. Frank se je v zadregi odkril in se odmuzal v smer očetove hiše, Magdalena pa je brez zadrege korakala proti Nori, mahajoč s solnčnikom in popevajoč neko mesto iz včerajšnje overture.

»Ali je čas južine?« je vprašala in pogledala na uro. »Saj ni še.«

»Ali si bila od desete ure tu sama z gospodom Francisom Clarejem?« je vprašala Nora.

»Gospod Francis Clare! Kako smešna for-

Ilirska Bistrica. V zadnjem času se pri nas govori vedno bolj o nameravani preureditvi občinskih okrožij. Z vsako tako govorico se seveda vzdigne velik prah razprav, odobravljan in obsojanja. Vsem ne bo nikoli ugodno. Dobro bi bilo, da se o tej zadevi tudi v javnosti nekoliko razpravi in da se razlogi pojasnijo, da bo prejel ali slej prišlo do preureditve občinskih okrožij. Tudi naši poslanci se bodo za stvar zanimali in zato je dobro, da so kolikor mogoče dobro poučeni. Italijanski upravni zakon stavlja do občinskih blagin in do števila in kakovosti občinskih uradnikov tako visoke zahteve, da je izključeno, da bi mogle obstojati še nadalje male občine, kakor jih ima več ravno bistrska dolina. Več občin kakor Prem, Smerje, Celje, Kilovec, Ratečevo Brdo obstoji samo iz ene male vasi. Omejiti se hočemo, da kot kronist beležimo glavne narčte, o katerih se govori in po katerih bi imele biti preurejena okrožja občin. Najmanj za preteklo, da se združijo v eno samo občino male kmečke občine Prem, Smerje, Celje, Kilovec, Ratečevo Brdo. Tudi združitev občin Knežak in Zagorje se bo dala izvesti. Več poželjko bo pri nameravani združitvi občin Bistrica, Jablanica in Trnovo, ker se tu križajo različni interesi. Posebno Bistricani se bodo upirali proti temu, da se jim priključijo tako obširne kmečke občine. Brez dobrih strani pa ta priključitev tudi ne bi bila ravno za Bistrico. Dobro bi bilo, da občinski zastopniki in občine pravočasno dvignejo svoj glas in dajo izraza svojim željam in potrebam. Zakaj v Rimu marsikaj delajo upravne preureditve brez posebnih priprav, a ko enkrat pride kak dekret, je prepozno za prošnje in objektivne. Na eno je treba že danes poskušati opozoriti, namreč na posebni položaj vasi Sembeje. Ta vas spada pod občino Knežak, a obnem pod župnijo Trnovo. Posebno sedaj, ko je vpeljan italijanski zakon o civilni poroki in vodenju civilnih registrov, povzroča ta okolnost Sembejcem nemalo stroškov. Naš narod poleg civilnega obreda izvršuje tudi cerkveni obred in tako bo vedno. Ker tudi vsi gospodarski stiki Sembejcev, težijo proti Trnovemu, bi bilo najbolj umestno, da ta vas pripade pod občino Trnovo. C.

Loterijske številke

izrečane dne 10. maja 1924.

Bari	88	27	47	54	10
Firenze	16	25	21	29	61
Milano	87	20	14	24	81
Napoli	45	53	25	74	88
Palermo	67	85	76	63	35
Roma	81	25	2	70	85
Torino	71	75	48	15	58
Venezia	88	5	40	25	39

Gospodarstvo.

Gospodarski položaj Italije.

Tik pred volitvami je imel finančni minister De Stefani v Milanu govor, v katerem je napovedal skorajšnje ravnanje v državi.

Ljudje, ki so bili na vladni leta 1921., so računali, da se bo zaključila bilanca za 1922-23 s primankljajem petih milijard. Sedanjim vladam se je pa že v prvih osmih mesecih svojega obstoja posrečilo, da se je primanjkljaj skrčil na 3 milijarde in 29 milijonov.

Za leto 1923-24 je proračun predvideval 1187 milijard primanjkljaja, v katerem ni pa vseh 1429 milijonov dolga, ki je nastal vsled izdaje obveznic treh Benečij. V resnici so pa dohodki že v prvih osmih mesecih proračunske dobe preokračili proračunsko svoto za 738 milijonov in obenem so se znatno skrčile obveze, tako da je bil minister v stanu napovedati že za tekoče leto popolno ravnovesje v državi bilanci, ker bo tudi novi vsled izdaje obveznic treh Benečij nastali dolg izravnal deloma z že omenjenimi večjimi dohodki, deloma s skrčenjem državnega dolga.

Italijansko narodno gospodarstvo se bliža torej z velikimi koraki ozdravljenju in to se odraža v prvi vrsti v državnih papirjih, v konsolu, ki se lahko smatra za barometer gospodarstva. Prvega majnika je zaključil po 97,90 in v najkrajšem času je pričakovati, da se bo povzpela na sto odstotno svoje nominalne vrednosti. Veliko povpraševanje je tudi za obveznice treh Benečij, ki so dosegle v Rimu visoko kvotacijo 83,70.

Toda o popolnem ozdravljenju ne bo mogoče govoriti, dokler ne bo — in sicer ugodno — rešeno vprašanje medzvezniških dolgov, ki znašajo za Italijo napram Angliji in Ameriki 22 milijard zlatih lir, t. j. okoli 90 milijard papirnatih lir, od katerih ne plačuje sedaj niti obresti. Italija skuša doseči od zaveznic, da bi brisali te golvge, zelo upravičen pa je dvom, da bi zavezniki v to privolili in si s tem ustvarili na svetovnih tržiščih nezaželjenega konkurenta.

Dočim se državno gospodarstvo tako naglo sanira, preživlja privatna iniciativa še vedno hudo krizo, ki se izraža v trajno naraščajočem številu gospodarskih polomov. Mesec marec mora zaznamovati 652 novih polomov napram 612 ugotovljenih v februarju in 597 v januarju.

V marcu prošlega leta je bilo 437 polomov in v marcu 1922 pa le 232, tako da je dosegla Italija prošlega marca rekord polomov. Med temi je tudi precej težkih kakor polom Agrarne banke v Parmi, ki izkazuje 39 milijonov primanjkljaja. Najbolj prizadeti so seveda tudi v tem primeru mali vlagatelji, nad 10.000 po številu.

Po daljšem odmoru so poskušali nekateri velekapitalisti, da bi se polastili enega izmed stebrov italijanskega gospodarstva, Credit-a, pri katerem so zainteresirane najširše plasti ljudstva. Ta poizkus bi bil znal imeti, ako bi se bil posrečil, dalekosečne posledice za splošno narodno gospodarstvo, če pomislimo, da upravlja ta zavod okoli 4 milijarde tujega kapitala. Vlada je še pravočasno preprečila manever s prepovedjo eskomptne pravice delnic.

17. t. m. se je zaključilo podpisovanje v Italiji plasiranega 400milijonskega posojila Poljske, ki je doseglo nepričakovano

dober uspeh. Podpisalo se ga je za osemkrat večjo svoto.

Sedaj so baje v teku pregovori za 100milijonsko posojilo Jugoslaviji.

Sport

Današnje trbano dirke na Montebellu

Ako bo vreme ugodno, se nam obetajo za danes zopet jako zanimive dirke, bodisi radi lepih nagrad, bodisi radi prvostinskih dirkačev, ki si bodo stali nasproti v posameznih tekmah. Predvsem naj omenimo tekmo za nagrado «Europa» v znesku L 7000 za konje od treh let starosti naprej, med katerimi bomo videli najboljše naše dobre znanke «Latania», «Kelly de Forest», «Rossana», «Roka» in druge. Marsikatero presenečenje pa nam lahko prinese tekma za nagrado «Monte Grappa» v znesku 20.000 lir, določena izključno za domače konje v starosti 4 let. Razdalja je pri tej tekmi za vse konje enaka ter znaša eno angl. miljo; prvo darilo 10.000 lir bo prisojeno konju, ki zmaga v dveh poskusih. Ker tečejo, kakor rečeno, vsi konji na enako razdaljo, odločuje pri tej tekmi v prvi vrsti rekordni čas posameznih tekmecev in mislimo zato, da ne bo odveč, ako podamo v naslednjem rekordne čase vseh za to sezono vpisanih konj. Rekordni časi so računani na razdaljo ene angl. milje (1609 m) ter bi bili v minutah, sekundah in odlomkih sledeči: Ada de Forest 2.26,9 — Alala B. 2.25,2 — Aldo Bon Vivant 2.15,1 — Aligera Axworthy 2.34 — Allenstein 2.21 — Ama B. 2.10,3 — Ameglio 2.26 — Amelia 2.31 — Anice 2.22,4 — Anna Bon Vivant 2.34,1 — Antenore Bingen 2.19,3 — Ardito Medium 2.26,4 — Argentina 2.24,1 — Arion 2.17,4 — Asta 2.17,2 — Astro II 2.26,4 — Barbanera 2.19,2 — Bauci 2.16,1 — Beatrice — Belt 2.18 — Bel Volo 2.15,4 — Bernhard H. 2.22,1 — Billy Bunker 2.14,1 — Black Jim Junior 2.12 — Boheme 2.23,1 — Bon Diable 2.18,3 — Chiarone 2.14 — Chirone 2.13 — Clarina Kuser 2.29,2 — Conte Ugolino 2.13,3 — Dandy Worthy 2.19,1 — Dante 2.20,3 — Diamante — Diavolone 2.12 — Dick 2.20,3 — Doralice 2.22,1 — Elettra 2.49 — Emma 2.17,2 — Eva Todd 2.16,2 — Fanfulla 2.23,3 — Felice 2.12,3 — Fortezza 2.40,9 — Fribourg M. 2.27,4 — Fuschia — Gambasvelta 2.13 — Garisenda B. 2.26 — Garride 2.19,3 — Garrula 2.16 — General Glückstern 2.29,2 — Glauco 2.19,2 — Grace Sunshine 2.21,2 — Great Night 2.15 — Gretl Maria 2.15,2 — Guaveta 2.11,3 — Harris Watts 2.28 — Hivresse 2.28 — Ila 2.19,2 — Illustre Medium 2.30,3 — Impero 2.28,4 — Indomito 2.21 — Ingomar 2.26,4 — Insolente — Ira 2.28,2 — Irene Jockey 2.29 — Israele 2.24,4 — Italo Ward 2.29 — Kelly de Forest 2.12 — King Express — Klem II 2.24,3 — Lambro 2.21 — Latania 2.11,1 — Lea — Lena — Lepina 2.22,2 — Levrier Jockey 2.17,2 — Linda Medium 2.27,4 — Lionella 2.59 — Lionetto 2.14,3 — Lohengrin 2.42,1 — Lorena 2.15 — Lucio 2.28 — Lucifero 2.37,3 — Lui 2.30,2 — Macbeth 2.20,4 — Mammuccia 2.29 — Maria Bon Vivant 2.22 — Martino Axworthy 2.17 — Martino Jockey 2.17 — Marisa 2.20,3 — Mery — Maur Harvester 2.19 — Mauna Loa 2.16,4 — Miss Kate B. 2.20 — Monello 2.19,2 — Monello H. — Michelangelo 2.34,4 — Nella 2.19,2 — Oberon 2.24,5 — Odiseus 2.14,3 — Orfeo 2.29,1 — Oriani 2.36,4 — Our Sister 2.17 — Pacha 2.18,4 — Panna 2.25,9 — Palmano 2.34,9 — Parast 2.17,1 — Peter Bieler 2.11 — Peter Gold 2.15,3 — Pierrot II 2.29,3 — Pippo 2.30 — Princesse Henriette 2.22,2 — Princesse Iris 2.35,1 — Princesse Moko 2.14,3 — Promien 2.19,3 — Quville 2.16,4 — Rinaldo 2.37 — Roka 2.15,4 — Rondello 2.30,1 — Rossana 2.12,3 — San Remo 2.25 — Sans Tache 2.18 — Sile 2.21,1 — Silvia Todd 2.21,4 — Silver Todd 2.26 — Sire Todd 2.30,1 — Solignano 2.47,2 — Suprema 2.20,3 — Tiego — Titta Ruffo 2.38,1 — Tosca II 2.31,1 — Trieste 2.23,3 — Trionfo — Ward Andrey 2.35,4 — Vana Jockey — Venizelos 2.24,4 — Veto B. — Vito 2.23,3 — Za la Mort 2.24,2 — Zeiba 2.23,4.

Zmaga jugosl. kluba «Hermes» proti «Fiume» (6:0). Včeraj popoldne se je vršila nogometna tekma med ljubljanskim sportnim klubom «Hermes» in sportnim klubom «Fiume» z Reke. «Hermes» je zmagal s 6:0. Danes, v nedeljo, igra «Fiume» proti «Iliriji».

Književnost in umetnost

«Gospodarski vestnik». Izšla je 5. št. tega prekoristnega glasila gospodarskih organizacij s sledečo vsebino: 1. — Dr. A.: Italijansko-jugoslovenska trgovska zbornica v Trstu. — 2. B. J.: Predpriprave umnega svilorejca. — 3. Zadrutništvo: Dr. K. M.: Posojilnice (Konec). — 4. Zivorejca: Cepenje proti rdečici. — Zivnozdravnik G.: Beli tok pri govedu. — Ing. Podgornik Anton: Prehod k zelenemu krmjenju. — 5. M. A.: Čiški soliter in njegov pomen v poljedelstvu (Dajle). — 6. Sadjarstvo: Strekelj Josip: Jabolčni toniči. — C. R.: Okrog sadnega drevja. — 7. G. F.: Naša vinska kupčija. — 8. Mlekastvo: Ing. Podgornik Anton: O vplivih na množino in kakovost mleka (Dajle). — 9. Vinogradništvo: M. A.: Umetna gnojila v vinogradu (Konec). — 10. Kletarstvo: Ušaj Just: Čiščenje motnih vin. — Ušaj Just: O vinskih zavrelci in vlečljivosti. — 11. Vrtnarstvo: D. V.: Zimski rdečelistni radič. — Selin. — 12. Splošno kmetijstvo: D. V.: Gnojenje turčiji. — M. J. Pripravljanje kolov. — 13. Davki in pristojbine: G.: Poprava davčnih napovedi. — 14. Vprašanja in odgovori. — 15. Drobiz. — 16. Čebelarstvo: V. J.: Spekulativno pita. — Kako spraviti mrtev čebel iz satovja? — Ušaj Just: Kakšen bodi panj. — U.: Nadomestilo za obnožino. — U.: Kako odpraviti izmedice duh po petroleju? — Toplina čebelnega telesa. — Obvestila.

«Gospodarski vestnik» izhaja vsak mesec enkrat. Naročnina za vse leto znaša 10 lir, posamezne številke po 1 liru. Uredništvo in

uprava se nahajata v Gorici, Via Giosue Carducci št. 7, I. nadstropje.

F. S. Finžgar. Zbrani spisi IV. zvezek. Založila založba v Ljubljani. Za Veliko noč je izdal g. Finžgar nov zvezek svojih spisov. Večji del tega zvezka zavzema «Dekla Ančka», ki je po sodbi strokovnjakov najbolj dovršeno Finžgarjevo delo. S preprosto a močno besedo zapleta pisateljsko usodo dveh poštenjakov, hlapca Janeza in dekla Ančke, ki sta se spoznala in našla po pameti in srcu, pa so jima okoliščine vrle na pot polno gorja. Neizprosna, ki je več kot zdrav kmečki razum, zakon poštenja ju loči in bridkost življenja ukrene — da že morata čakati drug na drugega. Pismo Janezovo in Ančkino sta dva skrbno obrušena bisera v naši literaturi. O delu nadrobno govoriti je odveč; po prvih straneh že raste in obvlada z iskrenostjo in globino do konca. Dekla Ančka je pridana že zgodba «Srečala sta se», ki kaže Finžgarja med potjo do svoje mojstrske besede. Nekak prehod, oddih. Celoten zvezek je dragoceno lepo delo po vsebini in obliki — njegova vrednost pa je zlasti v tem, da imamo v današnji poplavi prevodnega slovstva zopet krepko domačo knjigo.

Novo knjigo. V založbi «Nove založbe» v Ljubljani sta ravno izšli: 1) Fr. Stelc: Oris zgodovine umetnosti pri Slovencih in F. S. Finžgarja Zbranih spisov IV. zvezek z novelama «Dekla Ančka» in «Srečala sta se».

Borzna poročila.

avstrijske krome	0.0275	0.0325
avstrijske krome	0.0312	0.0320
čehoslovaške krome	65.60	65.90
dinarji	97.70	97.95
leji	11.26	11.75
marke	—	—
dolarji	22.35	22.45
francoski franki	184.—	184.76
švicarski franki	897.—	400.—
angleški funti papirnat	97.95	98.15

NAZNANILO.

Naznanjam sl. občinstvu, da ordiniram v sobotah in sredah v Komnu, a ostale dni tudi v nedeljah, v Sezani št. 68, II. n. 344

Koncesijonirani zobotehnik
Stanko Parhavec

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Glavnica in rezerva Dinarjev 60.000.000.—
Telefon: 5-18, 22-98

PODRUŽNICA V TRSTU

CENTRALA V LJUBLJANI

Glavnica in rezerva Dinarjev 60.000.000.—
Telefon: 5-18, 22-98

Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4 %, na tekočih računih po 4 1/2 % vezane vloge po dogovoru. — Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice:

GORICA, Brežice, Celje, Černomelj, Kranj, Maribor

Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo

Blagajna je odprta od 9 1/2 — 12 1/2 in od 14 1/2 — 16

MIRODILNICA

MARIO FERLIN

Sv. M. Magd. zbornica 2 Bivio. Tel. 774

prodaja na debelo in drobno. 10

Barve, laki, čopiči, šipe, žebliji, cement, sadra itd. Postrežba na dom.

Bogata izbira slikar. vzorcev (štamptov.)

Velika izbira cepilnih potrebščin.

NA OBROKE

Moške obleke, izdelane in po meri, dežni plašči, obuvalo, tailleurs in ženski izdelki, blago volle, vsakovrstno perilo itd. itd.

Konkurentne cene. Najboljši pogoji.

Krojačnica I. reda

Via XXX oktobra 3/1. - Tel. 39-20

Prodaja na obroke.

RAKOS & C.o

Trst — Via Milano, 19 Telefon šte. 36-34

Zastopstvo pisalnih strojev

ADLER

Zaloga rabljenih strojev, trakov in kopirnega papirja po konkurenčnih cenah.

Poprave pohištva za urade. — Zaloga pisalnih strojev IDEAL. (11)

Pri trdki

Giuseppe Struchel

Trst, Via Mazzini, vogal Via S. Caterina

bogata izbira volnenega blaga in bombaževinastega blaga, svilenine, perila, nogavic, pletenin, rokavic, svilenih šerp, zaves, modercev, okraskov, vezenin in čipk.

Dnevno novi dohodi zadnjih sezij-skih novosti po tovarniških cenah.

POHIŠTVO vsake vrste

Popolne sobe in posamezne železne postelje in posteljice kakor tur. tapetovano pohištvo.

Najzmernejše cene

Ermano Brod - Via Felice Venezian 7

Zobozdravnik dr. Lojz Kraigher

specialist za bolezn. v ustih in na zobeh

sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila

v Gorici, na Travniku 20 (Piazza della Vittoria 20)

od 9-12 in od 3-5.

JELEN milo SCHICHT

je

MILO prevodne gospodinjice

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Delniška glavnica Lit. 15.000.000.— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami

Dale subvencije na blago, efekte in vrednosti

Glavna kreditna za nakup blaga. — Inkasi efektov in računov. Informacije. — Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Jamstvena pisma in druge operacije po najugodnejših pogojih.

Sprejema vloge v lirah na kratkoročne knjižice in jih obrestuje po 4%, latno netto, a vloge na tekoči račun po 4 1/2%; vezane vloge proti odpovedi obrestuje najbolje po dogovoru.

Sprejema vloge v Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.

Izvršuje nakazila v lirah in dinarjih za Jugoslavijo